

O. ref. : 10527 / L / A / 47

BETREFT : Merking van voorwerpen door middel van het identificatienummer van het Rijksregister.

De Raadgevende Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, inzonderheid op artikel 12, derde lid;

Gelet op het verzoek dd. 25 februari 1986 van de heer Minister van Justitie, om advies ten behoeve van de heer Minister van Binnenlandse Zaken, Openbaar Ambt en Decentralisatie betreffende het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen voor de merking van voorwerpen;

Heeft op 18 september 1986 volgend advies gegeven:

Het "merken van voorwerpen" waarvoor het identificatienummer van het Rijksregister zou worden aangewend heeft als aangeduide finaliteit het vergemakkelijken van de vereenzelving (en teruggave aan de eigenaar) van diefstalgevoelige voorwerpen, wat in se een positieve betrachting is (ook dienstig voor verloren voorwerpen).

Uit het schrijven van de Minister van Justitie blijkt dat de politie van Brugge dit systeem zou wensen toe te passen (zie evenwel verder) voor het merken van fietsen, met dien verstande dat het systeem niet aan de fiets-bezitters zou worden opgelegd, maar wel facultatief zou worden toegepast, in die zin dat (brief Minister Nothomb) ofwel de titularis zelf zijn identificatienummer op zijn fiets zou aanbrengen ofwel dat een derde dit zou doen met akkoord van de titularis.

De Commissie heeft reeds meermaals onderstreept dat het gebruik door de titularis van zijn eigen identificatienummer geen machtiging behoeft.

Dit zou dan tot de onmiddellijke conclusie moeten leiden dat wanneer het systeem facultatief is, in de aangeduide zin dat het merken met het identificatienummer van het Rijksregister alleen gebeurt door of op verzoek of minstens met het ondubbelzinnig akkoord van de titularis-fietseigenaar, het advies van de Commissie gunstig zou moeten zijn.

Hierbij dringen zich evenwel enkele bedenkingen op :

- wanneer het juist is dat het feit dat een derde kennis kan nemen van het op een voorwerp aangebracht identificatienummer geenszins betekent dat deze derde de eigenaar van dit voorwerp kan identificeren, is het evenwel ook zo dat meerdere personen (iedereen die, zelfs op officiële wijze, kennis kan nemen van het identificatienummer van het Rijksregister, geburen, vrienden, e.a. die in ruime mate ook het aangewend systeem zullen kennen) het verband fiets (of ander voorwerp)-fietseigenaar kennen en uit de binding fiets-merknummer de binding fietseigenaar-identificatienummer zullen kunnen afleiden.

Het is dus niet zo dat het gepland gebruik van het identificatienummer vereenzelviging van nummer en titularis uitsluit en geen enkele banaliseringvorm zou hebben;

- het facultatief karakter van de aanwending van het systeem is aldus van bepalend belang, in die zin dat het verplicht opleggen van het systeem alleszins op een negatief advies van de Commissie zou stuiten;

Het facultatief karakter van aanwending veronderstelt dat het systeem zo zou ingericht worden dat de nummertitularis-fietseigenaar duidelijk zou ingelicht worden omtrent :

a) de doeleinden en beoogde resultaten van het systeem;

b) de weerslag van het systeem op zijn privé-leven (wat de aanwending van het identificatienummer van het Rijksregister betreft);

c) HET FACULTATIEF KARAKTER van het systeem, met duidelijke aanwijzing dat zonder zijn uitdrukkelijk akkoord zijn identificatienummer niet voor enige merking van welke goederen ook zal aangewend worden (dit akkoord is schriftelijk vast te stellen).

De Commissie heeft de kwestieuze aangelegenheid besproken met de heren BARTHELEMY en VERMEIR, ambtenaren van het departement van Binnenlandse Zaken en met de heer NEIRINCK, hoofdpolitiecommissaris van de stad Brugge.

Uit de door deze laatste gedane uiteenzetting en gegeven toelichtingen is gebleken dat de stad Brugge inmiddels is begonnen met een op hetzelfde doel gericht systeem van merken met aanwending van een specifiek nummer, samengesteld uit het hoofdpstnummer 8000 van de gemeente Brugge (ongeacht de interne postnummers van die gemeente), gevolgd door de geboortedatum van de eigenaar en een uit twee cijfers bestaande controlegetal (id. als identificatienummer van het Rijksregister). De toepassing is beperkt tot het eigen bevolkingsbestand en gebeurt door middel van een oproep tot de bevolking, met FACULTATIEF respons.

Uit door de Commissie bekomen inlichtingen blijkt dat andere gemeenten een gelijkaardig eigen systeem uitbouwen, met evenwel niet altijd dezelfde personenbeperking (vb. de stad Leuven zou benevens de eigen bevolking ook de in Leuven verblijvende studenten in de systeemtoepassing opnemen) en ook niet steeds op dezelfde basis samengestelde merk-getallen.

De hoofdpolitiecommissaris van de stad Brugge, die op een ruime ervaring met in België ingevoerde en aangewende automatisaties beoogt, acht het te Brugge - op zijn initiatief - aangevat systeem veel beter en doeltreffender dan de aanwending van het identificatienummer van het Rijksregister, wijl het banalisatiegevaar van dit identificatienummer beperkt en anderzijds bij dag en nacht een controletijd van 10 seconden volstaat om de eigenaar van het gemerkt voorwerp (ten deze : fiets) te identificeren. Bij aantreffen van het voorwerp waar dan ook in België zal rechtstreeks en zonder noodzakelijk voorafgaand beroep op het Rijksregister, met de door het merkgetal aangewezen gemeente contact kunnen genomen worden, wat de procedure van vereenzelviging en in voorkomend geval horen van de eigenaar merkelijk zal versnellen en vereenvoudigen.

De vervanging van het postnummer in het merkgetal door het N.I.S.-nummer van de gemeente kan wellicht de identificatie-nauwkeurigheid nog verhogen.

Wat het banalisatiegevaar van het identificatienummer van het Rijksregister betreft kan met het thans door de gemeente Brugge aangewend merkgetal wellicht samenstelbaarheid van het identificatienummer van het Rijksregister gevreesd worden; aanwending van een andere samenstelling van controletal (laatste twee cijfers) kan daar behulpzaam zijn.

De Commissie komt aldus tot de bevinding dat de beoogde, door haar onderschreven, effecten van het voorgestelde systeem ook op andere, even doeltreffende, wijzen kunnen bereikt worden.

Het behoort aan de ter zake bevoegde overheid, met inachtneming van de vereisten van bescherming van het privéleven, de opportuniteit van de onderscheiden mogelijke systemen op hun doeltreffendheid en veiligheid af te wegen.

De secretaris,

De voorzitter,

J. BARET

D. HOLSTERS